

**ВОДИЧ ЗА
ПРЕПОЗНАТЛИВИТЕ
ПРОИЗВОДИ,
ЛОКАЛИТЕТИ,
ОБЈЕКТИ И
НАСТАНИ ВО
МАКЕДОНИЈА**

2016

Автори:

д-р. Нако Ташков, д-р. Никола Димитров,
д-р. Дејан Методиески

Уредување на текст:

д-р. Нако Ташков, д-р. Никола Димитров,
д-р. Дејан Методиески, АППТМ

Рецензенти:

д-р. Тања Ангелкова - Петкова, д-р. Никола Цуцулески

Лектор:

Здравко Корвезироски

Издавач:

Агенција за поддршка и промоција на туризмот на Република
Македонија

Фотографија:

Ирена Јовановска, АППТМ, интернет

Картографска обработка:

Горан Јоловиќ

Печати:

Европа 92 - Кочани

Дизајн:

Агенција за поддршка и промоција на туризмот на Република
Македонија

СОДРЖИНА

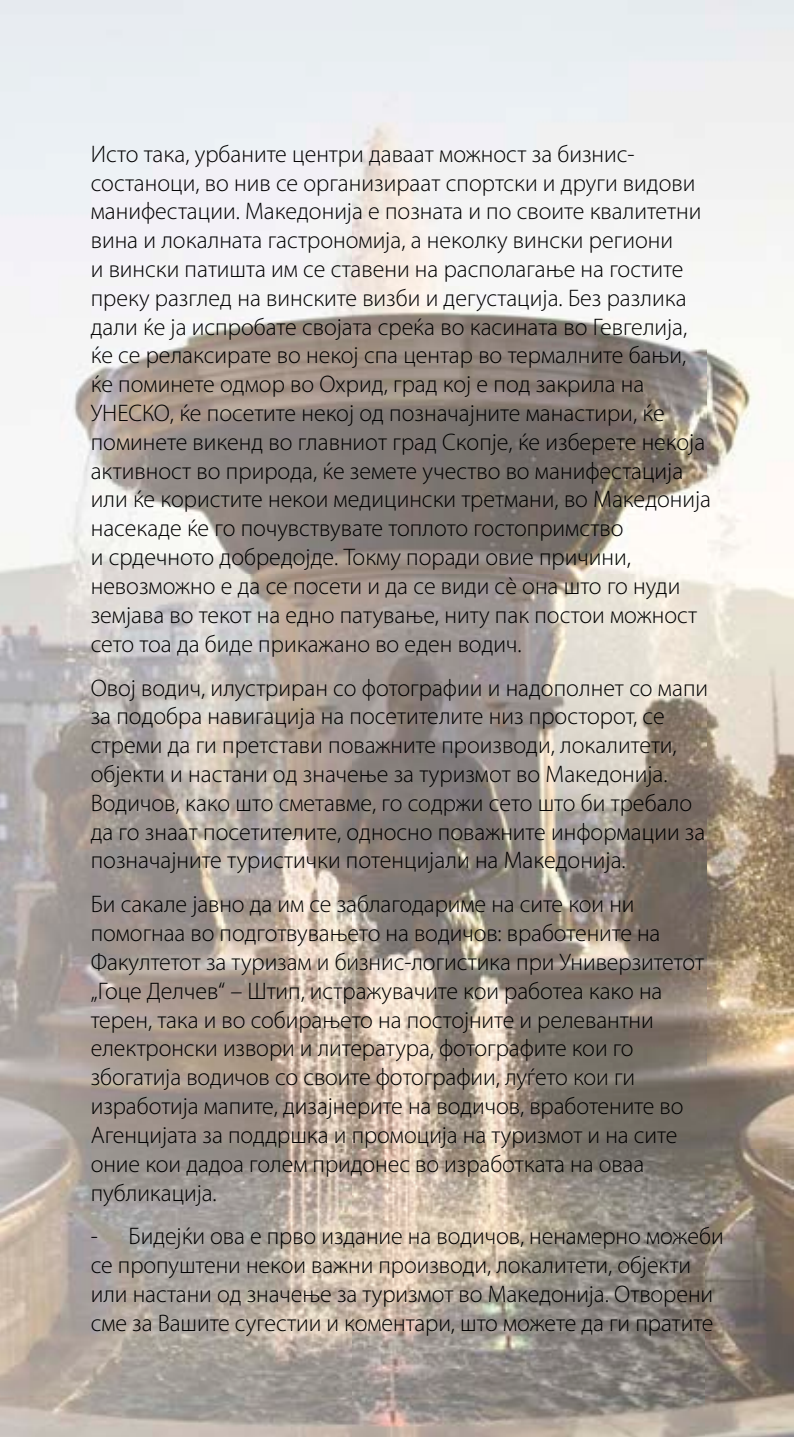
Предговор	4
Некои практични совети за користење на водичов	6
Основни податоци за Република Македонија	8
Препознатливи производи.....	13
Позначајни локалитети во Македонија.....	42
Објекти од значење за туризмот во Македонија.....	63
Настани	84
Дали знаете	128

Предговор

Македонија е земја со богата историја и со неверојатно голем број различни производи, локалитети, објекти и настани кои го привлекуваат интересот и вниманието на посетителите. Векови наназад била врска помеѓу источните и западните светови, како од географски, така и од политички и културен аспект. Иако релативно мала по територија, земјава изобилува со прекрасна природа и со културно-историско наследство. Македонија нуди бројни активности во природа, главно во трите национални паркови: Пелистер, Галичица и Маврово.

A person is shown from the chest up, pouring wine from a bottle into a glass. The person is wearing a dark jacket. The background is a blurred cityscape with buildings and hills under a bright sky. The text is overlaid on the image.

Исто така, урбаните центри даваат можност за бизнис-состаноци, во нив се организираат спортски и други видови манифестации. Македонија е позната и по своите квалитетни вина и локалната гастрономија, а неколку вински региони и вински патишта им се ставени на располагање на гостите преку разглед на винските визби и дегустација. Без разлика дали ќе ја испробате својата среќа во касината во Гевгелија, ќе се релаксирате во некој спа центар во термалните бањи, ќе поминете одмор во Охрид, град кој е под закрила на УНЕСКО, ќе посетите некој од позначајните манастири, ќе поминете викенд во главниот град Скопје, ќе изберете некоја активност во природа, ќе земете учество во манифестација или ќе користите некои медицински третмани, во Македонија насекаде ќе го почувствувате топлото гостопримство и срдечното добредојде. Токму поради овие причини, невозможно е да се посети и да се види сè она што го нуди земјава во текот на едно патување, ниту пак постои можност сето тоа да биде прикажано во еден водич.

Овој водич, илустриран со фотографии и надополнет со мапи за подобра навигација на посетителите низ просторот, се стреми да ги претстави поважните производи, локалитети, објекти и настани од значење за туризмот во Македонија. Водичов, како што сметавме, го содржи сето што би требало да го знаат посетителите, односно поважните информации за позначајните туристички потенцијали на Македонија.

Би сакале јавно да им се заблагодариме на сите кои ни помогнаа во подготвувањето на водичов: вработените на Факултетот за туризам и бизнис-логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, истражувачите кои работеа како на терен, така и во собирањето на постојните и релевантни електронски извори и литература, фотографите кои го збогатија водичов со своите фотографии, луѓето кои ги изработија мапите, дизајнерите на водичов, вработените во Агенцијата за поддршка и промоција на туризмот и на сите оние кои дадоа голем придонес во изработката на оваа публикација.

- Бидејќи ова е прво издание на водичов, ненамерно можеби се пропуштени некои важни производи, локалитети, објекти или настани од значење за туризмот во Македонија. Отворени сме за Вашите сугестии и коментари, што можете да ги пратите

по електронски или писмен пат, за што сме исклучително благодарни и ќе ги имаме предвид при печатењето на неговото следно, проширено издание.

Од авторите

Некои **практични совети** за користење на **водичов**

Водичов е осмислен и конципиран за да Ви даде инспирација и насоки при планирањето на Вашето патување со цел да се запознаете и да ги посетите позначајните производи, локалитети, објекти и настани во Македонија. Изданиево е надополнето со квалитетни мапи и фотографии со висока резолуција за да ги доближат до Вас сегментите што ги обработуваме. Водичов е поделен во четири поглавја, каде што се опфатени позначајните локални препознатливи производи, објектите од значење за туризмот, како и поважните настани во Македонија. Секое поглавје е означено со посебна иконка и претставено е во посебна боја за полесно ориентирање низ дадениот текст. По четирите поглавја, сместена е рубриката „дали знаете“, каде што се наведени занимливи и интересни факти и информации за материјата што се обработува во водичов.

Важно е да се спомене дека некои од информациите опфатени во водичов важат во моментот, но подлежат на промени. Авторите и издавачот не понесуваат одговорност за искуствата на читателите за време на патувањата. Вашата безбедност е многу важна за нас, затоа Ве советуваме да бидете внимателни за време на патувањето и престојот, користејќи го водичов.

Овој водич ќе Ви помогне да направите избор од широкиот спектар производи, локалитети, објекти и настани што ќе ги посетите или ќе престојувате, а преку Вашиот престој ќе ги запознаете одблиску македонската историја, природа, култура, уметност, религија и локални традиции. Убедени сме дека водичов ќе Ви помогне Вам, на читателите, да стигнете до позначајните туристички атракции во Македонија, каде што се надеваме дека ќе се чувствувате убаво и удобно и ќе уживате во македонското гостопримство и овдешниот начин на живот.

Основни податоци за Република Македонија

Македонија се граничи со следниве земји: Србија и Косово на север, Бугарија на исток, Грција на југ и Албанија на запад. Главен град на државата е Скопје со население од над половина милион жители. Други поголеми градови во земјава се: Битола, Куманово, Прилеп, Тетово, Велес, Штип, Охрид, Гостивар, Струмица, Кичево, Кавадарци и Кочани. Секој од овие градови нуди специфично гостопримство за себе и богат избор на атракции кои не треба да бидат пропуштени да се посетат. Македонија зафаќа територија од 25 713 km², на која живеат над два милиона жители. Официјален јазик е македонскиот, а во општините каде што малцинските заедници се застапени со 20% и повеќе, службен јазик е јазикот на малцинската заедница. Во употреба е македонскиот денар, кој може да се добие при замена на странска валута во менувачница или банка (1 евро вреди малку над 60 денари).

Најголемиот дел од објектите за сместување, камповите, угостителските објекти за исхрана, пијалаци и забава, музеите, театрите, кината, како и трговските објекти во земјава, ги прифаќаат платежните картички. Во Македонија постојат голем број продавници и занаетчиски дуќани во малопродажниот сектор, како и модерни шопинг-центри, затворени и отворени пазари, каде што може да се купат најразлични стоки и производи. Во Скопје се наоѓаат најголемиот број државни институции и министерства, Парламентот, Владата, седиштето на Претседателот на државата, како и странски амбасади и конзулати. За безбедноста на земјава се задолжени Армијата на Република Македонија и Министерството за внатрешни работи.

Во поглед на релјефните карактеристики, во Македонија преовладуваат планини и котлини; исто така среќаваме голем број реки, езера, пештери, клисури, кањони и др. Дури 80% од целокупната територија на земјава се планини, додека останатите 20% се зарамнето ниско земјиште. Најниската надморска височина е 44 m во близина на градот Гевгелија, на местото каде што најдолгата река во земјава Вардар ја напушта територијата на Република Македонија, додека за највисока надморска височина се смета врвот Голем Кораб на планината Кораб, со височина од 2 764 m. Иако е континентална земја, Македонија има голем број реки, шеснаесет планини повисоки од 2 000 m, и повеќе од 50 езера, од кои најзначајни за развојот на туризмот се Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро, каде што се наоѓаат убави и атрактивно уредени плажи. На планините се наоѓаат модерни ски-центри кои се отворени за посетителите како во зимската, така и во летната сезона. Просечната годишна температура изнесува 11,5°C, најтопол месец во годината е јули со просечна температура на воздухот од 22,1°C, а најстуден месец е јануари со просечна температура од 0,3°C. Климатските услови се повољни и овозможуваат посета на позначајните локалитети во текот на целата година. Земјава е богата со разновиден растителен и животински свет. Се среќаваат предели со прекрасна вегетација, со густе шуми, со ендемични растенија и инсекти, со ретки животни, птици, влекачи, разни видови риба и др.

Национални празници во земјава се следниве:

- 1 Јануари, Нова година;
- 7 Јануари, Божик, првиот ден на Божик според православниот календар;
- Велигден, вториот ден на Велигден според православниот календар, датумот е променлив;
- 1 Мај, Ден на трудот;
- 24 Мај, свети Кирил и Методиј, Ден на сесловенските просветители;
- Рамазан Бајрам, првиот ден на Рамазан Бајрам, датумот е променлив
- 2 Август, Ден на Републиката;
- 8 Септември, Ден на независноста;
- 11 Октомври, Ден на народното востание;
- 23 Октомври, Ден на македонската револуционерна борба;
- 8 Декември, свети Климент Охридски.

Урбаните и руралните средини во Македонија имаат богата понуда на различни културни настани и манифестации, музеи, галерии и културно-историски споменици што можат да бидат посетени. Земјава располага со бројни туристички потенцијали, а за повеќе информации ќе Ви препорачаме да ја посетите официјалната веб-страница на Државната агенција за поддршка и промоција на туризмот во Македонија:

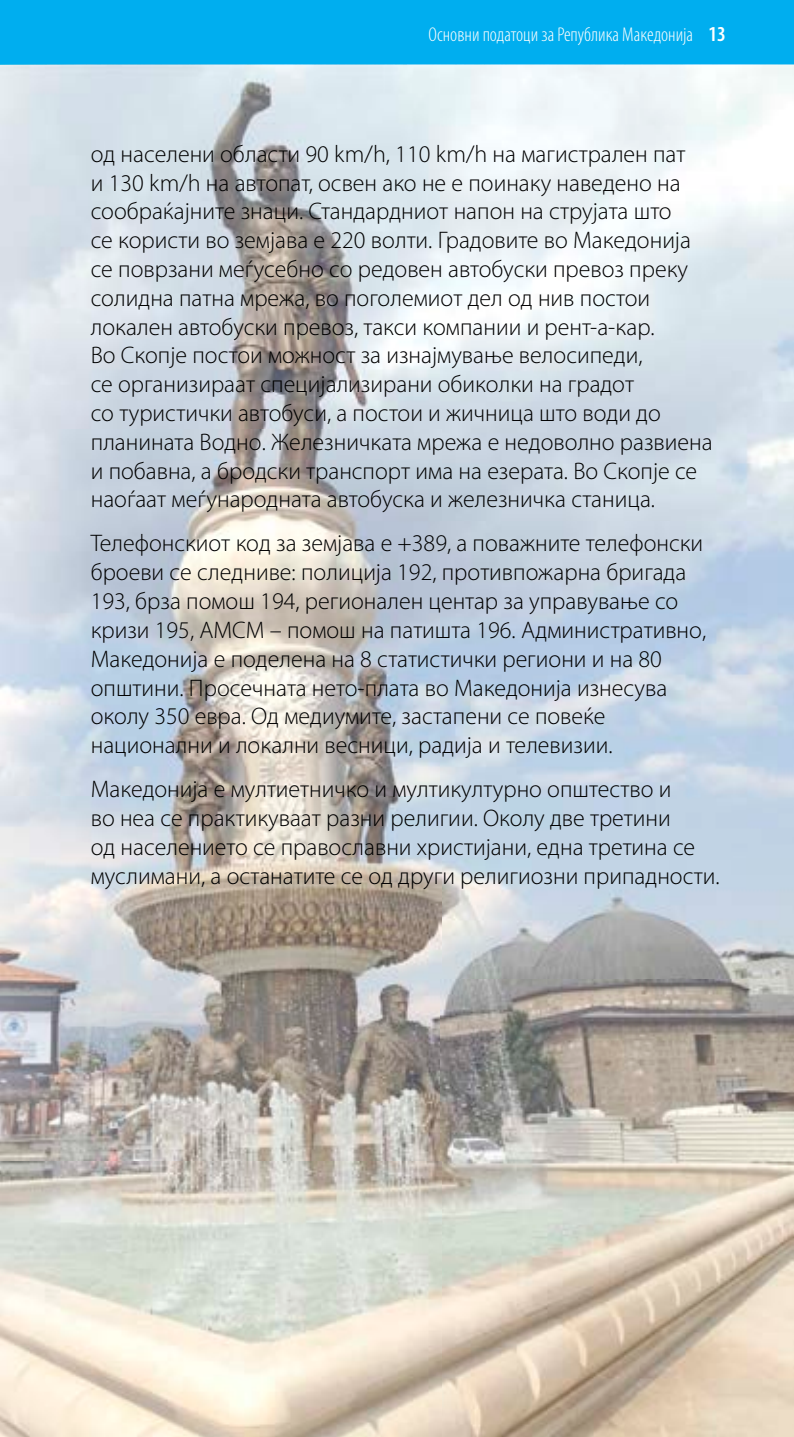
<http://www.tourismmacedonia.gov.mk/> и <http://macedonia-timeless.com/>.

За збогатување на престојот на посетителите, на нивно располагање стојат над 400 регистрирани туристички агенции, голем број лиценцирани туристички водичи на повеќе јазици и туристички информативни центри во неколку градови.

За влез во Македонија, постојат 14 гранични премини и два аеродрома: во Скопје и во Охрид. За најголемиот дел од европските земји за влез во Република Македонија не е потребна виза, како и за Јапонија, Канада, Австралија, САД и др. Посетителите од сите страни на светот можат да ги користат своите мобилни телефони во земјава или да си купат SIM картичка од некој од локалните телекомуникациски оператори.

Во земјава се вози од десната страна, а максималната брзина во патниот сообраќај е: во населени места 50 km/h, надвор

од населени области 90 km/h, 110 km/h на магистрален пат и 130 km/h на автопат, освен ако не е поинаку наведено на сообраќајните знаци. Стандардниот напон на струјата што се користи во земјава е 220 волти. Градовите во Македонија се поврзани меѓусебно со редовен автобуски превоз преку солидна патна мрежа, во поголемиот дел од нив постои локален автобуски превоз, такси компании и рент-а-кар. Во Скопје постои можност за изнајмување велосипеди, се организираат специјализирани обиколки на градот со туристички автобуси, а постои и жичница што води до планината Водно. Железничката мрежа е недоволно развиена и побавна, а бродски транспорт има на езерата. Во Скопје се наоѓаат меѓународната автобуска и железничка станица.

Телефонскиот код за земјава е +389, а поважните телефонски броеви се следниве: полиција 192, противпожарна бригада 193, брза помош 194, регионален центар за управување со кризи 195, АМСМ – помош на патишта 196. Административно, Македонија е поделена на 8 статистички региони и на 80 општини. Просечната нето-плата во Македонија изнесува околу 350 евра. Од медиумите, застапени се повеќе национални и локални весници, радија и телевизии.

Македонија е мултиетничко и мултикултурно општество и во неа се практикуваат разни религии. Околу две третини од населението се православни христијани, една третина се муслимани, а останатите се од други религиозни припадности.

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје

338.48:39(497.7)(036)

ТАШКОВ, Нако

Водич за препознатливите производи, локалитети, објекти и
настани

во Македонија / [автори Нако Ташков, Никола Димитров, Дејан
Методиески ; фотографија Ирена Јовановска]. - Скопје : Агенција за
промоција и поддршка на туризмот на Република Македонија, 2016.
- 192

стр. : илустр. ; 17 см

ISBN 978-608-65886-7-0

1. Димитров, Никола [автор] 2. Методиески, Дејан [автор]

а) Културен туризам - Македонија - Водичи

COBISS.MK-ID 101603338

www.tourismmacedonia.gov.mk
www.macedonia-timeless.com